

[77] Seat No.: _____

No. of Printed Pages: 02

Sardar Patel University

M. A. Examination IIIrd Semester (CBCS) Sanskrit

Friday Date: 21/10/2016 Time: 02.00 p.m. to 05.00 p.m.

**PA03C SAN07: Veda: Rigved (Selected Suktas), Yajurveda (Shivasankalpa Suktam),
Atharvaveda (Selected Suktas)**

Total Marks: 70
(૧૦)

પ્ર-૧ બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો (બધા ફરજિયાત)

૧. નીચેનામાંથી ચાર વેદોમાં સમાવેશ થતો નથી.

(A) ઋગ્વેદ	(B) ધનુર્વેદ
(C) સામવેદ	(D) યજુર્વેદ

૨. ઋગ્વેદનું વિભાજન કેટલા અષ્ટકમાં કરવામાં આવ્યું છે ?

(A) ૧૦	(B) ૧૮
(C) ૦૮	(D) ૨૭

૩. ઋગ્વેદના ચતુર્થમંડલના ઋષિ કોણ છે ?

(A) વામદેવ	(B) અત્રિ
(C) વસિષ્ઠ	(D) ભરદ્વાજ

૪. યજુર્વેદની કેટલી પરંપરા છે ?

(A) ૦૮	(B) ૦૬
(C) ૦૪	(D) ૦૨

૫. 'બૃહસ્પતિ' સૂક્તમાં કેટલા મંત્રો છે ?

(A) ૧૧	(B) ૧૩
(C) ૧૮	(D) ૨૧

૬. 'મેઘાજનન' સૂક્તના દેવતાનું નામ આપો.

(A) સોમ	(B) ઇન્દ્ર
(C) વરુણ	(D) વાયસ્પતિ

૭. 'શત્રુનાશનમ્' સૂક્તમાં કુલ કેટલા મંત્રો છે ?

(A) ૧૦	(B) ૦૮
(C) ૨૧	(D) ૦૪

૮. 'રાષ્ટ્રસભા' સૂક્તના ઋષિ કોણ છે ?

(A) શૌનક	(B) વિશ્વામિત્ર
(C) વસિષ્ઠ	(D) ગૃત્સમદ

૯. માનસ્ય પત્નિ શરણા સ્યોના દેવી... .. આ મંત્ર કયા સૂક્તમાં આવે છે ?

(A) પિતૃમેધ	(B) પ્રાત્ય
(C) મેઘાજનનમ્	(D) શાલાનિર્માણમ્

૧૦. અથર્વવેદમાં કુલ કેટલા કાંડ છે ?

(A) ૧૮	(B) ૨૦
(C) ૨૨	(D) ૨૪

(P.T.O.)

પ્ર-૨ ઋગ્વેદના સંખ્ય વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો. (૧૪)

અથવા

પ્ર-૨ ઋગ્વેદકાલીન સમાજ વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો. (૧૪)

પ્ર-૩ (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક ઋચાનો સટીપ્પણ અનુવાદ કરો: (૦૬)

૧. અચ્છા સિન્ધુ માતૃતમામયાસં વિપાશમુર્વી સુભગામગન્મ।

વત્સમિવ માતરા સંરિહાણે સમાનં યોનિમનુ સંચરન્તી।। (ઋગ્વેદ, ૩/૩૩/૩)

૨. સોમસ્ય ધારા પવતે નૃચક્ષસ ઋતેન દેવાન્ હવતે દિવસ્પરિ।

બૃહસ્પતે રવથેના વિ દિદ્યુતે સમુદ્રાસો ન સવનાનિ વિવ્યચુઃ।। (ઋગ્વેદ, ૧/૮૦/૧)

પ્ર-૩ (બ) ઇન્દ્રસૂક્ત (ઋગ્વેદ, ૨/૧૨) વિશે નોંધ લખો. (૧૨)

અથવા

પ્ર-૩ (બ) ઉષસ્ સૂક્ત (ઋગ્વેદ, ૫/૮૦)નું રસદર્શન કરાવો. (૧૨)

પ્ર-૪ (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક ઋચાનો સટીપ્પણ અનુવાદ કરો: (૦૬)

૧. આ ત્વા ગન્ રાષ્ટ્રં સહ વર્ચસોદિહિ પ્રાહ્વિશાંપતિરેકરાટ્ ત્વં વિ રાજ।

સર્વાસ્ત્વા રાજન્ પ્રદિશો હ્યન્તૂપસદ્યો નમસ્યો ભવેદિહ।। (અથર્વવેદ, ૩/૪/૧)

૨. વૃષા મે રવો નભસા ન તન્યતુરુગ્રેણ તે વધસા બાધ આદુ તે।

અહં તમસ્ય નૃભિરગ્રભં રસં તમસ ઇવ જ્યોતિરુદેતુ સૂર્યઃ।। (અથર્વવેદ, ૫/૧૩/૩)

પ્ર-૪ (બ) વેદ શબ્દનો અર્થ જણાવી અથર્વવેદનો પરિચય આપો. (૧૨)

અથવા

પ્ર-૪ (બ) પૃથ્વીસૂક્ત (અથર્વવેદ ૧૨/૧) વિશે નોંધ લખો. (૧૨)

પ્ર-૫ નીચેનામાંથી ગમે તે એક વિશે નોંધ લખો. (૧૦)

૧. શિવસંકલ્પસૂક્તમાં પ્રતિબિંબિત મન વિશે નોંધ લખો.

૨. સત્યાનૃતસમીક્ષકસૂક્ત વિશે નોંધ લખો.

-૦-

—X—
(2)